

**Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2026:1**

Användning av Nya testamentet NT 2026

Sammanfattning

Detta betänkande behandlar kyrkostyrelsens skrivelse om användning av Nya testamentet NT 2026.

Kyrkostyrelsen föreslår att den nya översättningen av Nya testamentet NT 2026 som lanserats av Svenska bibelsällskapet får användas i Svenska kyrkans gudstjänster från första söndagen i advent 2026, parallellt med Bibel 2000. Detta ger präster och andra gudstjänstledare möjlighet att välja mellan två godkända översättningar och pröva bibeltexterna i en ny språkdräkt.

Utskottet välkomnar den nya översättningen av nya testamentet och uppmuntrar både församlingar, enskilda och predikanter att ta fasta på dess nya perspektiv. Utskottet ser översättningarnas skillnader som en möjlighet till fördjupad bibelläsning och delar läronämndens positiva bedömning av de vetenskapliga översättningsprinciper som präglat arbetet.

Därför föreslår utskottet kyrkomötet att bifalla kyrkostyrelsens förslag.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att från och med första söndagen i advent 2026 får Svenska bibelsällskapets år 2026 publicerade översättning av Nya testamentet användas vid läsningar av texter som finns intagna i Den svenska evangelieboken och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan samt vid andra textläsningar i gudstjänst.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2026:5, Användning av Svenska bibelsällskapets översättning av Nya testamentet NT 2026

Kyrkomötet beslutar att från och med första söndagen i advent 2026 får Svenska bibelsällskapets år 2026 publicerade översättning av Nya testamentet användas vid läsningar av texter som finns intagna i Den svenska evangelieboken och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan samt vid andra textläsningar i gudstjänst.

Yttrande från läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över kyrkostyrelsens skrivelse 2026:5 i Ln 2026:1y, *bilaga 1*.

Yttrande från kyrkorättsnämnden

Kyrkorättsnämnden har yttrat sig över kyrkostyrelsens skrivelse 2026:5 i Kn 2026:5y, *bilaga 2*.

Bakgrund

Svenska bibelsällskapet lanserar sin översättning av Nya testamentet under Bokmässan i Göteborg 24–27 september 2026. Det är den första genomgripande bibelöversättningen i Bibelsällskapets regi och den första efter relationsförändringen mellan kyrka och stat. Erfarenheter från den senaste översättningen av Nya testamentet, NT 81, och Bibel 2000 (som innehåller NT 81 samt den senaste översättningen av Gamla testamentet) visar att nya översättningar tas i bruk parallellt med befintliga texter i evangelieboken.

För att denna bibelöversättning ska få användas i Svenska kyrkans gudstjänster krävs ett beslut om att den utgör en för Svenska kyrkan gällande bibelöversättning. Bibel 2000 fortsätter fungera som godkänd bibelöversättning.

Kyrkostyrelsen föreslår att Svenska bibelsällskapets översättning av Nya testamentet får användas vid läsningar av texter som finns intagna i Den svenska evangelieboken och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan samt vid andra textläsningar i gudstjänst från och med första söndagen i advent 2026. Att det finns två godkända bibelöversättningar innebär att det blir upp till varje präst, eller annan person som givits särskilt tillstånd att leda gudstjänsten, att avgöra vilken av översättningarna som ska läsas i gudstjänsten. Det blir en möjlighet att pröva bibeltexten i ny språkdräkt i gudstjänstens sammanhang.

Kyrkoordningen

I 18 kap. 2–6 a §§ kyrkoordningen regleras användningen av Svenska kyrkans gudstjänstböcker. Enligt 2 § ska vid läsning i en gudstjänst av andra bibeltexter än de som finns intagna i evangelieboken och kyrkohandboken användas en sådan översättning av Bibeln som gäller för Svenska kyrkan. Genom beslut av 1999 års kyrkomöte (CsSkr 1999:5, KG 1999:1, Kskr 1999:1) är 1972 års bibelkommissions översättning av Bibeln (i dagligt tal kallad Bibel 2000) en sådan översättning som gäller för Svenska kyrkan, vilket framgår av kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning.

Användandet av kyrkohandboken respektive evangelieboken regleras i 18 kap. 3, 5, 6 och 6 a §§ kyrkoordningen. Kyrkohandboken ska användas vid huvudgudstjänster och kyrkliga handlingar, men det finns vissa möjligheter till undantag. Evangelieboken ska användas för läsningarna vid huvudgudstjänster. Predikan ska utgå från en eller flera av de lästa bibeltexterna.

I 18 kap. 8 § kyrkoordningen anges att kyrkomötet beslutar vilka översättningar till andra språk av Svenska kyrkans gudstjänstböcker som får användas i Svenska kyrkan.

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att från och med första söndagen i advent 2026 får Svenska bibelsällskapets år 2026 publicerade översättning av Nya testamentet användas vid läsningar av texter som finns intagna i Den svenska evangelieboken och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan samt vid andra textläsningar i gudstjänst.

Gudstjänstutskottet tar med stor glädje emot en ny bibelöversättning och vill uppmuntra församlingarna och enskilda att läsa Nya testamentet i en ny språkdräkt.

Att använda två olika bibelöversättningar i gudstjänsten kan medföra utmaningar. Därför vill utskottet uppmuntra predikanter att peka på det som är annorlunda från tidigare översättningar. Det är bra att skillnader uppmärksammas och gudstjänstutskottet ser inte att olikheter behöver förvirra läsaren och lyssnaren, utan kan snarare leda till en fördjupad och förnyad bibelanvändning. Vidare delar gudstjänstutskottet läronämndens positiva syn på utformandet av översättningsprinciper och det fortloppande vetenskapliga arbetet som präglar arbetsprocessen.

Utifrån dessa överväganden föreslår utskottet kyrkomötet att bifalla kyrkostyrelsens förslag.

Uppsala den 1 oktober 2026

På gudstjänstutskottets vägnar

Lisa Tegby, ordförande

Carl Henric Svanell, sekreterare

Beslutande: Lisa Tegby, ordförande, Fredrik Stiernstedt, Anna Rapakko, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Johan Lindman, Barbro Wiskari, Johannes Imberg, Karin Långström, Sven Milltoft, Anne Bjurström, Sofija Lazić Pedersen, Kristina Hyse, Patrik Nordgren och Erik Johansson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Henning Larsson, Sofie Halvarsson, Anna-Karin Bengtsdotter, Knapp Anna Eriksson, Catharina Carlsson, Elin Lockneus, Anna Lindgren, Leif Aruhn-Solén, Helén Lindbäck, Marja Sandin-Wester, Gunilla Zuleta, Anna Ekström, Elisabeth Werner, Fredrik Unger och Ida Kortz.

Biskop Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet

Läronämndens yttrande 2026:1y

Användning av Svenska bibelsällskapets översättning av Nya testamentet NT 2026

Läronämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2026:5

Att läsa bibeltexter i olika översättningar är berikande och skapar ofta en fördjupad förståelse av Bibelns budskap. Därför välkomnar läronämnden att en ny översättning har gjorts.

Läronämnden ser positivt på att representanter för Svenska kyrkan, med stor sakkunskap, har varit delaktiga i utformandet av översättningsprinciper och i det fortlöpande vetenskapliga arbetet. Processen har varit förtroendeingivande och i linje med hur det statliga bibelöversättningsarbetet tidigare genomfördes.

Kyrkostyrelsens förslag innebär att Bibelsällskapets översättning får användas vid läsningar ur Den svenska evangelieboken och i det som Kyrkohandbok för Svenska kyrkan rubricerar som bibelläsningar. I övrigt gäller det som Kyrkohandbok för Svenska kyrkan stadgar beträffande liturgiskt bibelbruk.

Kyrkostyrelsens förslag föranleder därmed ingen erinran från läromässig synpunkt.

Uppsala den 27 augusti 2026

På läronämndens vägnar

Martin Modéus, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Martin Modéus, ordförande, biskop Karin Johannesson, biskop Marika Markovits, biskop Ulrica Fritzson, biskop Johan Dalman, biskop Mikael Mogren, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Susanne Rappmann, biskop Sören Dalevi, biskop Teresia Boström, biskop Åsa Nyström, biskop Erik Eckerdal, biskop Andreas Holmberg, Teresa Callewaert, Ninna Edgardh, Johanna Gustafsson Lundberg, Helena Inghammar, Håkan Möller, Jesper Svartvik, Mikael Winninge och Johannes Zeiler.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2026:5y

**Användning av Svenska bibelsällskapets översättning
av Nya testamentet NT 2026**

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2026:5

Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet beslutar att från och med första söndagen i advent 2026 får Svenska bibelsällskapets år 2026 publicerade översättning av Nya testamentet användas vid läsningar av texter som finns intagna i Den svenska evangelieboken och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan samt vid andra textläsningar i gudstjänst.

Kyrkorättsnämnden noterar att kyrkostyrelsen i nu aktuell skrivelse även har berört frågor kring förslaget förhållande till kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning. Kyrkostyrelsen har anfört bland annat att de ändringar som genom skrivelse 2026:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m. föreslås avseende 1999 års beslut endast är av språklig natur och inte innebär någon förändring av beslutets materiella innehåll.

Kyrkorättsnämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsen i skrivelse 2026:4 anför att den nuvarande lydelsen av 1999 års beslut inte omfattar alla typer av gudstjänster som enligt 17 kap. 1 § kyrkoordningen ska firas i församlingen. Genom den där föreslagna justeringen av nämnda beslut ska textläsningarna inte längre kopplas till olika typer av gudstjänster utan till gudstjänst i allmänhet. Kyrkorättsnämnden anser att det är fråga om en ändring i sak.

Det skulle kunna uppstå en situation där förslaget om ändring av 1999 års beslut inte vinner bifall samtidigt som det nu aktuella förslaget beslutas. I ett sådant fall skulle 1999 års beslut och beslutet enligt förslaget ha olika lydelser i fråga om när de olika översättningarna får användas. En sådan diskrepans skulle enligt kyrkorättsnämndens uppfattning inte framstå som ändamålsenlig.

Med dessa synpunkter har kyrkorättsnämnden, utifrån sitt granskningsuppdrag, inget att erinra mot kyrkostyrelsens förslag.

Uppsala den 10 september 2026

På kyrkorättsnämndens vägnar

Peter Weiderud, ordförande

Samuel Holmedal, sekreterare

Närvarande och beslutande: Peter Weiderud, ordförande, Sören Olsson, Mattias Benke, Kenneth B Ferm, Margareta Nisser-Larsson, Anna-Lena Järvstrand, Mats Törnered och biskop Susanne Rappmann.

**Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2026:2**

Användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning

Sammanfattning

Detta betänkande behandlar kyrkostyrelsens skrivelse 2026:4, avsnitt 2, där kyrkostyrelsen föreslår ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning. Utskottet finner att de redaktionella ändringar som föreslås är väl motiverade och föreslår därför kyrkomötet att bifalla kyrkostyrelsens förslag.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning, *bilaga 1*.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2026:4, Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt 2, Övriga ändringar och rättelser

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning.

Yttrande från kyrkorättsnämnden

Kyrkorättsnämnden har yttrat sig över kyrkostyrelsens skrivelse 2026:4, avsnitt 2 i Kn 2026:2y, *bilaga 2*.

Bakgrund

I kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2026:4, om ändringar i kyrkoordningen står det i andra avsnittet förslag som avser övriga ändringar och rättelser. På sidorna 15–19 beskrivs kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning, även känd som Bibel 2000. Kyrkostyrelsen föreslår två redaktionella ändringar, samt en ändring som syftar till att bestämmelsen ska omfatta textläsningar i gudstjänst i allmänhet, i linje med vad som får anses ha varit intentionerna med bestämmelsen då den ursprungligen beslutades.

Förslaget innebär att kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning ändras dels genom att ”den Svenska evangelieboken” ersätts av ”Den svenska evangelieboken”, dels genom att ”Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del II” ersätts av ”Kyrkohandbok för Svenska kyrkan”.

Nämnda beslut ändras också genom att ange att 1972 års bibelkommissions bibelöversättning, utöver vid läsningar av texter som finns intagna i Den svenska evangelieboken samt i Kyrkohandbok för Svenska kyrkan, får användas vid andra textläsningar ”i gudstjänst”, i stället för vid andra textläsningar ”i den allmänna gudstjänsten och vid kyrkliga handlingar”.

Formuleringarna i denna bestämmelse har ändrats sedan 1999, i och med arbetet med kyrkohandboken del I (2017) och del II (2023). Bestämmelsens formulering aktualiseras återigen i och med den nya översättningen av Nya testamentet NT 2026, även om bestämmelsen inte har att göra med NT 2026.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning.

Gudstjänstutskottet finner de föreslagna redaktionella ändringarna motiverade och föreslår kyrkomötet att bifalla kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning.

Uppsala den 1 oktober 2026

På gudstjänstutskottets vägnar

Lisa Tegby, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Lisa Tegby, ordförande, Fredrik Stiernstedt, Anna Rapakko, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Johan Lindman, Barbro Wiskari, Johannes Imberg, Karin Långström, Sven Milltoft, Anne Bjurström, Sofija Lazić Pedersen, Kristina Hyse, Patrik Nordgren och Erik Johansson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Henning Larsson, Sofie Halvarsson, Anna-Karin Bengtsdotter, Knapp Anna Eriksson, Catharina Carlsson, Elin Lockneus, Anna Lindgren, Leif Aruhn-Solén, Helén Lindbäck, Marja Sandin-Wester, Gunilla Zuleta, Anna Ekström, Elisabeth Werner, Fredrik Unger och Ida Kortz.

Biskop Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

Bilaga 1 Kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkomötets beslut

G 2026:2
Bilaga 1

Kyrkomötet beslutar att kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

1972 års bibelkommissions översättning av Bibeln får användas vid läsningar av texter som finns intagna i *den Svenska evangelieboken* samt i *Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del II* samt vid andra textläsningar i *den allmänna gudstjänsten* och vid kyrkliga handlingar.

Föreslagen lydelse

1972 års bibelkommissions översättning av Bibeln får användas vid läsningar av texter som finns intagna i *Den svenska evangelieboken* samt i *Kyrkohandbok för Svenska kyrkan* samt vid andra textläsningar i *gudstjänst*.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2027.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2026:2y

Övriga ändringar och rättelser

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2026:4, andra avsnittet

I denna del av skrivelsen behandlas övriga ändringar och rättelser. Kyrkostyrelsen föreslår vissa justeringar i 34 kap. 16 a § och 54 kap. 2 § samt 4 e § kyrkoordningen. Bland annat föreslås att benämningen ”Svenska kyrkans pensionskassa” i bestämmelsen i 34 kap. 16 a § kyrkoordningen justeras till ”Kyrkans pension”. Kyrkostyrelsen föreslår också att kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning ska ändras dels genom att ”den Svenska evangelieboken” ersätts av ”Den svenska evangelieboken”, dels genom att ”Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del II” ersätts av ”Kyrkohandbok för Svenska kyrkan”. Nämda beslut föreslås också ändras genom att ange att 1972 års bibelkommissions bibelöversättning, utöver vid läsningar av texter som finns intagna i Den svenska evangelieboken samt i Kyrkohandbok för Svenska kyrkan, får användas vid andra textläsningar i gudstjänst, i stället för vid andra textläsningar i den allmänna gudstjänsten och vid kyrkliga handlingar. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Det bedöms inte nödvändigt med några särskilda övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden noterar att förslaget till ändring av 34 kap. 16 a § kyrkoordningen innehåller en uppenbar felskrivning där *fullgöra* rätteligen bör ersätta *full göra*. Vidare är namnet på ”Kyrkans pension” rätteligen ”Svenska kyrkans tjänstepensionsförening”. Rätteligen ska det stå ”socialtjänstlagen (2025:400)” i förslaget till ändring av 54 kap. 4 e § kyrkoordningen. Vidare saknas kursiveringen för numren avseende den upphävda respektive nu gällande socialtjänstlagen i förslaget till ändringen av 54 kap. 2 § andra stycket kyrkoordningen.

Utöver dessa påpekanden har kyrkorättsnämnden utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 28 augusti 2026

På kyrkorättsnämndens vägnar

Peter Weiderud, ordförande

Samuel Holmedal, sekreterare

Närvarande och beslutande: Peter Weiderud, ordförande, Sören Olsson, Mattias Benke, Kenneth B Ferm, Margareta Nisser-Larsson, Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Mats Törnered och biskop Susanne Rappmann.

**Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2026:3**

Tillgänglighet och nattvard

Sammanfattning

I det här betänkandet behandlas motion 2026:2 som föreslår att kyrkostyrelsen, med utgångspunkt i biskopsbrevet om nattvard, ska ta fram ett kunskapsunderlag för ökad tillgänglighet och inkludering vid nattvardsfirande i Svenska kyrkan.

Gudstjänstutskottet finner det angeläget att nattvarden ska vara tillgänglig för alla. Nattvardens element berör prästens sakramentsförvaltning. Utskottet är dock medvetet om att ämbetsbärares ställningstaganden i dessa frågor kan försätta människor i svåra situationer. I gudstjänstens, särskilt nattvardens, gemenskap är det viktigt att alla kan delta, även den med beroendeproblematik, överkänslighet, allergier eller funktionsnedsättning. Detta skulle därför kunna lyftas i ett erfarenhetsbaserat kunskapsunderlag. Ett sådant underlag bör distribueras till dem som har tjänst och uppdrag i Svenska kyrkan.

Dock vill utskottet påtala att motionen har en mycket bred ansats. I utskottets behandling har frågan om nattvardens materia varit central. Vidare har utskottet diskuterat i vilken mån den information som ges i anslutning till nattvardsfirandet är tillräckligt tydlig. Detta, menar utskottet, är motionens ärende och vill därför uppmuntra kyrkostyrelsen till att fokusera på det. Gudstjänstutskottet föreslår därför att kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2026:2.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2026:2.

Motionens förslag

Motion 2026:2 av Fredrik Stiernstedt m.fl., Tillgänglighet och nattvard

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att, med utgångspunkt i biskopsbrevet om nattvard, ta fram ett kunskapsunderlag för ökad tillgänglighet och inkludering vid nattvardsfirande i Svenska kyrkan.

Bakgrund

Nattvardselementen och dess materia, alltså bröd och vin och vad de innehåller, är en av kristenhetens mest centrala frågor. Som sådan tolkas frågan som del av prästens sakramentsförvaltning.

Biskopsbrevet *Fira nattvard* kom 2020 och föranledde viss debatt, framför allt bland präster. I och med att brevet kom precis innan pandemin bröt ut kom flera frågor som väcktes att ställas på sin spets. Frågor om hur nattvard bäst skulle firas när församlingar inte alltid kunde träffas i kyrkorummet, eller när smittspridningen skulle begränsas ledde till reflektion kring nattvarden på många håll i Svenska kyrkan, liksom i andra delar av den världsvida kyrkan. Detta märks bland annat genom att många församlingar har egna sidor om nattvarden på sina webbplatser. Vidare har det på flera håll hållits fördjupningssamlingar om nattvarden, bland annat genom en stiftsdag i Västerås stift. Efter den samlingen togs initiativ till en antologi om nattvarden – *Som spridda sädeskornen: perspektiv på nattvarens levda teologi* (red. Teresia Derlén (Boström) och Frida Mannerfelt) – där bland annat nattvarens materia lyfts i ett av kapitlen.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Under 1980-talets första hälft behandlade kyrkomötet vid tre tillfällen motioner om alkoholfritt nattvardsvin och uppdrog till centralstyrelsen att utreda frågan. Uppdraget resulterade i *Brödet och vinet i Herrens måltid, Utredning om nattvardselementens beskaffenhet*, av Svenska kyrkans nämnd för gudstjänstliv och evangelisation. 1987 beslutade kyrkomötet att rekommendera utredningen som underlag för studium och pastoral handläggning i församlingarna.

I utredningen berörs både brödet och vinet i nattvarden. Allergiproblem, till exempel glutenintolerans, nämns, liksom svårigheter kopplade till frågor om vinets alkoholhalt.

Kyrkomötet 2010 behandlade två motioner (2010:9, 2010:71) som på olika sätt berörde nattvarden. I sitt betänkande G 2010:2 föreslog gudstjänstutskottet avslag på motionerna, vilket också blev kyrkomötets beslut. Utskottet resonerade i enlighet med motionärerna, att nattvardsbordet ska kunna vara tillgängligt och välkomnande. Samtidigt konstaterade utskottet att beslut om vilket bröd och vilket vin som används vid nattvardsfirande i Svenska kyrkans församlingar fattas i de lokala sammanhangen. Det är en pastoralt viktig fråga som måste hanteras klokt utifrån de lokala förutsättningarna, såväl i övergripande beslut som i enskilda situationer. Utskottet poängterade behovet av att i alla församlingar samtala om och ta ansvar för att möta de särskilda behov som finns i anslutning till nattvarens bröd och vin. Utskottet konstaterade att detta är en pastoral fråga, som inte ska lösas genom beslut i kyrkomöte och kyrkostyrelse.

Biskopsmötet

Biskopsmötet behandlade i januari 1978 en skrivelse från Vita bandets riksförening och IOGT-NTO-rörelsen, Gävleborgs distrikt, angående alkoholfritt nattvardsvin. I beslutet ges en rekommendation att kyrkoherden fattar beslut om vilket alternativ av vin som ska användas, efter att ha hört församlingens kyrkoråd och övriga präster samt, om nödvändigt, efter överläggning med biskopen.

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2026:2.

Gudstjänstutskottet finner det angeläget att nattvarden ska vara tillgänglig för alla. Nattvardens element berör prästens sakramentsförvaltning. Som sådan rör den prästens vigningslöften, vilkas efterlevnad hör till det tillsynsansvar som tillfaller biskopen, och inom den episkopala strukturen ska upprätthållas av kontraktsprost och kyrkoherde.

Utskottet är dock medveten om att ämbetsbärares förhållningssätt till nattvardens materia kan ställa människor i svåra situationer. Utskottet menar att kunskapen är otillräcklig kring beroendeproblematik, överkänslighet och allergier samt funktionsnedsättningar och ser att dessa perspektiv inte uppmärksammas i biskopsbrevet. Kunskapen behöver breddas och fördjupas, som en del i arbetet för att bidra till att nattvardsbordet inte blir exkluderande. I gudstjänstens, särskilt nattvardens, gemenskap är det viktigt att alla kan delta. Den som är utsatt på olika sätt ska inte behöva föra sin egen talan. Inte minst barn och ungdomar ska känna sig trygga i att dela nattvardens gemenskap, något som tydligt lyfts av de ungas kyrkomöte, i deras gedigna behandling av motionen.

Dessa frågor skulle därför kunna lyftas i ett erfarenhetsbaserat kunskapsunderlag. Ett sådant underlag skulle kunna distribueras till många, det är inte endast präster och diakoner som behöver utbildas i detta utan även lekfolk.

Dock vill utskottet påtala att motionen är väldigt bred i sin ansats och uppmuntrar kyrkostyrelsen till att fokusera på det utskottet anser vara motionens ärende, det vill säga, nattvardens element och i vilken mån det förmedlas på ett sätt som gör att de som firar mässa i Svenska kyrkans församlingar känner sig välkomna och inkluderade. Just kommunikationen är i flera sammanhang otydlig och präglas ibland av ett språkbruk som endast de insatta och kyrkvana förstår. Utskottet vill betona värdet av en tydlig kommunikation i alla sammanhang där nattvard firas i Svenska kyrkan. Gudstjänstutskottet föreslår därför att kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2026:2.

Uppsala den 1 oktober 2026

På gudstjänstutskottets vägnar

Lisa Tegby, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Lisa Tegby, ordförande, Fredrik Stiernstedt, Anna Rapakko, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Johan Lindman, Barbro Wiskari, Johannes Imberg, Karin Långström, Sven Milltoft, Anne Bjurström, Sofija Lazić Pedersen, Kristina Hyse, Patrik Nordgren och Erik Johansson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Henning Larsson, Sofie Halvarsson, Anna-Karin Bengtsdotter, Knapp Anna Eriksson, Catharina Carlsson, Elin Lockneus, Anna Lindgren, Leif Aruhn-Solén, Helén Lindbäck, Anna Ekström, Elisabeth Werner, Fredrik Unger och Ida Kortz.

Biskop Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Jag reserverar mig mot att föreslå kyrkomötet att bifalla motion 2026:2 till förmån för att avslå densamma.

Frågan ska hanteras på pastoral nivå. Och inte lösas genom beslut i kyrkomöte och kyrkostyrelse. Utöver vikten av att värna att beslut fattas på så låg nivå som möjligt, noterar jag kostnaden som följer av beslutet. En kostnad som också torde kräva att motionen också beretts av ekonomiutskottet innan beslut fattats av gudstjänstutskottet.

Patrik Nordgren

**Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2026:4**

Kyrkohandboken på olika språk

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2026:20, Kyrkohandboken på umesamiska och motion 2026:51, Kyrkohandboken på fler språk.

I motion 2026:20 föreslås att Kyrkohandbok för Svenska kyrkan ska översättas, helt eller delvis, till umesamiska. Bakgrunden är Svenska kyrkans försoningsprocess med det samiska folket och behovet av att stärka det hotade umesamiska språket genom att göra det möjligt att använda språket i gudstjänstlivet. Motionärerna menar att en översättning skulle bidra både till språkrevitalisering och till ett mer inkluderande kyrkoliv, samtidigt som den konkretiserar kyrkans åtaganden i försoningsarbetet. Arbetet behöver genomföras i nära samarbete med umesamiska företrädare. I motion 2026:51 föreslås att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att översätta kyrkohandboken till fler språk som är vanliga bland Svenska kyrkans medlemmar. Motionärerna menar att översättningar stärker delaktighet, identitet och integration i Svenska kyrkans gudstjänstliv, särskilt för konvertiter och andra grupper med annat modersmål än svenska samt att officiella översättningar kan utgöra ett stöd i kyrkans internationella missionsarbete.

Utskottet föreslår bifall till motion 2026:20 om umesamiska eftersom Svenska kyrkan har ett särskilt ansvar för de samiska språken genom sitt försoningsarbete och eftersom översättningar bedöms stärka både språket och möjligheten att fira gudstjänst på sitt hjärtas språk. Gällande motion 2026:51 delar utskottet motionens intention men framhåller skillnaden mellan nationella minoritetsspråk, där Svenska kyrkan har särskilda åtaganden, och andra språk som talas i grupper verksamma inom Svenska kyrkan. Översättningar till flera olika språk skulle innebära ett omfattande arbete och utskottet konstaterar att det saknas underlag för att bedöma vilka språk som bör prioriteras samt hur efterfrågan ser ut.

Utskottet föreslår kyrkomötet att avslå motion 2026:51.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. bifalla motion 2026:20, punkt 1,
2. bifalla motion 2026:20, punkt 2,
3. avslå motion 2026:51.

Motionernas förslag

Motion 2026:20 av Celina Falk m.fl., Kyrkohandboken på umesamiska

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. initiera och genomföra en översättning av kyrkohandboken till umesamiska, helt eller delvis,
2. säkerställa att översättningen görs i nära samarbete med umesamiska språkbärare och umesamiska företrädare.

Motion 2026:51 av Erik Johansson m.fl., Kyrkohandboken på fler språk

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillse att kyrkohandboken översätts till de språk som idag är vanliga bland församlingsmedlemmar, till exempel farsi, arabiska, kurdiska, turkiska, tigrinja, swahili, amhariska och somaliska.

Bakgrund

Svenska kyrkan har, i kraft av den evangelisk-lutherska traditionen, under flera hundra år firat gudstjänst och utövat själavård på flera språk. I denna tradition spelar modersmålet en central roll som bärare och förmedlare av kyrkans liv och tro. I en öppen folkkyrka ska människor med olika språklig, kulturell eller nationell bakgrund ha möjlighet till delaktighet och inflytande i kyrkans liv. En levande och tillgänglig flerspråkighet är därför en viktig fråga för Svenska kyrkan på den nationella nivån. Arbetet med flerspråkighet är en del av kyrkans uppdrag att värna människovärdet, stärka delaktighet och motverka marginalisering. I *Förslag till nya psalmer* (2025) finns psalmförslag på andra språk än svenska, bland annat umesamiska, meänkieli, arabiska och engelska. Den nationella nivån svarar för att Svenska kyrkans böcker finns tillgängliga på de språk som används i gudstjänster och kyrkliga handlingar samt att influenser från olika språk och traditioner tas tillvara i arbetet med att utveckla Svenska kyrkans gudstjänstliv och böcker.

Kyrkohandboken har översatts så att gudstjänsten känns igen och att människor kan delta på ett levande sätt. Gudstjänstens språk präglas av en dialektik mellan det allmänna och det särskilda språkbruket.

De principer som gällt för kyrkohandboksrevisionen återspeglas och återges i översättningarna av kyrkohandboken på andra språk. Ekumeniska överväganden är centrala samtidigt som principen om inklusivt språk är omistlig. Övriga principer för översättning handlar om att bibehålla de litterära kvaliteter som finns i den svenska versionen.

Det har i kyrkomötet fattats beslut om godkännande av flertalet översättningar sedan Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del 1 antogs 2017. Kyrkomötet beslutade

2019 att ta översättningar till finska, nordsamiska, lulesamiska och sydsamiska samt meänkieli i bruk på pingstdagen 2020. År 2020 beslutade kyrkomötet om godkännande av användandet av översättningen av Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I till romska i urval från och med pingstdagen den 23 maj 2021. År 2021 fattades beslut om att översättningen av Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I till engelska, franska, spanska och tyska i urval fick användas från januari 2022. Kyrkomötet 2022 beslutade att kyrkohandboken på teckenspråk skulle tas i bruk på pingstdagen 2023.

Kyrkohandboken på minoritetsspråk och teckenspråk

Efter reformationen har Svenska kyrkans kyrkohandbok och psalmbok helt eller delvis funnits i översättningar till andra språk än svenska. Syftet har varit att språkliga minoriteter i Svenska kyrkan ska få möjlighet att använda sitt eget språk. Sedan 2009 utgör fem språk nationella minoritetsspråk i Sverige – finska, samiska, meänkieli, romani chib och jiddisch – vilka talas av de nationella minoriteterna sverigefinnar, tornedalingar, kväner och lantalaiset, romer, judar och urfolket samerna. Svenskt teckenspråk erkändes 1981 som ett självständigt språk och har, tillsammans med de nationella minoritetsspråken, en särskild ställning i det svenska samhället. Enligt språklagen (2009:600) ska de nationella minoritetsspråken skyddas och främjas, samtidigt som det allmänna har ett särskilt ansvar att skydda och främja svenskt teckenspråk. I Svenska kyrkan bedrivs omfattande verksamhet på finska, svenskt teckenspråk och samiska språk. I Luleå stift bedrivs verksamhet på meänkieli. Verksamhet bedrivs också på romani chib även om den tills vidare är begränsad och saknar fast struktur.

Svenska kyrkan har ett särskilt ansvar att värna, främja och synliggöra de nationella minoritetsspråken och svenskt teckenspråk i enlighet med gällande lagstiftning samt att skapa förutsättningar för människors delaktighet i kyrkans liv på det språk som står dem närmast.

Gällande kyrkohandboken på minoritetsspråken och teckenspråk är översättningen till finska komplett medan de andra språken är översatta i urval. Urvalet syftar till att en fullständig högmässa ska kunna firas. Respektive språkgrupp har översatt olika kyrkliga handlingar. Förutom dop, konfirmation, vigsel och begravning har även andra kyrkliga handlingar eller gudstjänster översatts inom respektive språkgrupp. Exempelvis innehåller den samiska översättningen sjukkommunion, medan meänkieli-översättningen innehåller bikt. Teologiska överväganden har varit en integrerad del av arbetet. Det innebär att översättningsgrupperna har fått inledande teologiska direktiv men även att efterarbetet har inneburit en teologisk granskning.

Kyrkohandboken på andra språk

Syftet med översättningen till engelska, franska, spanska och tyska är att den ska kunna fungera väl i Svenska kyrkans gudstjänstliv både i församlingar i Sverige och i Svenska kyrkan i utlandet. Översättningen består av kyrkohandboken i urval, så att en fullständig högmässa ska kunna firas och att de kyrkliga handlingarna dop, konfirmation, vigsel och begravning kan firas fullt ut. Översättningen ses som ett komplement till Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I på svenska och är i bruk sedan januari 2022.

Kyrkostyrelsen beslutade 2019 (KS 2019–0057 § 9) att utdrag ur kyrkohandboken skulle översättas till engelska, franska, spanska, tyska och även arabiska, samt att utreda frågan om ytterligare språk kan vara aktuella för översättning och att anta

principer för översättningar till andra språk då översättning innebär ett omfattande tolkningsarbete och ställningstaganden. Principer har tagits fram och dessa utgår från att gudstjänst ska kunna firas och evangelium kunna höras på det egna språket och människor ska uppleva sig delaktiga i gudstjänstfirandet. Arbetet med och analysen att göra avvägningar vad gäller översättningar till arabiska och andra språk pågår alltså men har varit vilande de senaste åren på grund av intensifiering av kyrkomötets beslut om psalmboksrevision.

I nätverket Framtiden bor hos oss finns material på andra språk som kan användas i gudstjänstlivet, bland annat gudstjänstagenda på arabiska samt böner och bibelstudiematerial på farsi.

I Equmeniakyrkans materialbank Gudstjänstwebben finns böner och texter översatta till andra språk än svenska. Dessa kan vara en resurs att använda i gudstjänster som firas med människor som talar olika språk. Böner finns bland annat tillgängliga på arabiska, farsi, syd-, lule-, nord- och umesamiska.

Försoningsprocessen med det samiska folket

Sedan 1990-talet har Svenska kyrkan tagit flera viktiga steg för att göra upp med sitt agerande och koloniala arv gentemot det samiska folket. Ett antal av de av kyrkostyrelsen beslutade åtaganden och målskrivningar kopplade till Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket relaterar till gudstjänstlivet, till exempel att förkunna evangelium på samiska, utifrån den samiska kulturella kontexten med respekt för samisk andlig och kyrklig tradition. Bland åtagandena ingår även att bidra till att stärka och revitalisera de samiska språken i Svenska kyrkans verksamhet.

Umesamiska

Umesamiska är ett samiskt språk som historiskt talats i stora delar av det som idag är norra Västerbotten och södra Norrbotten. Det umesamiska området sträcker sig från trakten kring Umeälven i söder till Piteälven i norr. Umesamiska uppvisar drag både från sydsamiska och nordsamiska och har en lång skriftlig tradition och användes i några av de första samiskspråkiga böckerna som trycktes på 1600-talet. Under 1700-talet var umesamiska ett utbrett språk i delar av Västerbotten, men språkets ställning försvagades genom kolonisation och en långvarig assimileringspolitik under 1800- och 1900-talen. Idag finns endast ett fåtal modersmålstalare kvar, men det språkbevarande arbetet har stärkt språkets ställning och antalet andraspråkstalare ökar. Umesamiskans ortografi fastställdes officiellt 2016.

I Svenska kyrkans *Förslag till nya psalmer* som gavs ut år 2025 för provsjungning och remiss finns psalmförslaget ”Jag blickar upp om kvällen” med umesamisk text ”Dan jįjan bįjįjį varddąsjub nįstįj gujga”.

Språk som Svenska kyrkan och myndigheter översatt till

Svenska kyrkan har översatt delar av sin webbplats till nord-, syd- och lulesamiska, finska, meänkieli, teckenspråk och engelska.

Sametinget, som bildades 1993, har som uppdrag att verka för en levande samisk kultur. De tar initiativ till verksamheter och föreslår åtgärder som främjar samiskt liv. På deras hemsida finns material översatt till flera samiska språk men huvudsidan är på svenska, nordsamiska och engelska.

Inom Sápmi är det fortfarande svenska som majoritetsspråk som dominerar. För många samer som besitter kunskap i de samiska språken är det framför allt i hemmen som språket talas. Många äldre samer har aldrig fått lära sig läsa eller skriva på sitt eget modersmål, eller så har undervisningen varit bristfällig. *Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor* har uppdrag och ansvar bland annat för de politiska områdena de nationella minoriteterna och trossamfundsfrågor. På sin hemsida har de information på nord- och sydsamiska, finska, meänkieli, jiddisch och romani chib samt engelska.

Skatteverket har översatt information till flera språk: jiddish, nord- syd- och lulesamiska, meänkieli, romani, finska, tyska, engelska, spanska, franska, arabiska, dari, persiska, sorani, bosniska, kroatiska, serbiska, polska, ryska, somaliska, turkiska, tigrinja och ukrainska.

Sveriges riksdag har översatt sin hemsida och har information på flera språk: nordsamiska, meänkieli, finska, jiddisch, arli (romani chib), kelderas (romani chib), káale (romani chib), lovaricka (romani chib), svedikko romani (romani chib), tyska, engelska, spanska, franska, farsi, nordkurdiska, sydkurdiska, arabiska, bosniska, kroatiska, serbiska, polska, somaliska, tigrinja och turkiska.

Kyrkoordningen

Enligt 18 kap. 1 § kyrkoordningen är Svenska kyrkans gudstjänstböcker Bibeln, Kyrkohandbok för Svenska kyrkan, Den svenska psalmboken, Den svenska evangelieboken och En liten bönbok. I enlighet med regleringen i 18 kap. 8 § kyrkoordningen beslutar kyrkomötet vilka översättningar till andra språk av Svenska kyrkans gudstjänstböcker som får användas i Svenska kyrkan.

I 57 kap. 5 § kan utläsas att församlingar behöver beakta de språk som talas i församlingen för att fullgöra sin grundläggande uppgift.

I 18 kap. 6 § regleras användandet av andra gudstjänstordningar än de som ingår i kyrkohandboken:

I huvudgudstjänsten får vid ett visst tillfälle eller under en viss tid användas någon annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken och andra psalmer eller församlingssånger än de som ingår i psalmboken. Beslut om detta fattas av kyrkoherden efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker och efter medgivande av församlingens kyrkoråd eller församlingsråd. Ett sådant beslut ska genast anmälas till domkapitlet.

Tidigare behandling i kyrkomötet

År 2022 behandlades KsSkr 2022:5, Kyrkohandbok för Svenska kyrkan på svenskt teckenspråk. Läronämnden konstaterade att det är den svenskspråkiga versionen av kyrkohandboken som är normativ för Svenska kyrkan, men bejakar att den genom översättning, tolkning och kontextuella anpassningar har gjorts tillgänglig på ytterligare ett språk. Gudstjänstutskottet uttryckte i betänkandet G 2022:2 sin tacksamhet och glädje över en översättning på svenskt teckenspråk som gör det möjligt att fira gudstjänst i en teckenspråkig församling. Kyrkomötet beslutade att översättningen av Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I till svenskt teckenspråk i urval får användas i Svenska kyrkan från och med pingstdagen 2023.

År 2021 behandlade kyrkomötet KsSkr 2021:5 Kyrkohandbok för Svenska kyrkan på engelska, franska, spanska och tyska samt motion 2021:56 Kyrkohandboken på

fler språk. I sitt betänkande G 2021:2 välkomnade gudstjänstutskottet ytterligare översättningar av kyrkohandbok del I för Svenska kyrkan i urval och konstaterade att arbetet varit väl utfört. I fråga om motion 2021:56 ansåg utskottet att intentionen var god men att den borde anses vara besvarad, bland annat genom den pågående utredning som omnämnts. Läronämnden uttryckte stor tillfredsställelse och glädje över att Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I nu fanns tillgänglig på engelska, franska, spanska och tyska. Dessa översättningar är ett viktigt uttryck för att Svenska kyrkan är flerspråkig och möjliggör för fler att fira gudstjänst enligt Svenska kyrkans ordning på språk som är tillgängliga för många. Översättningar till fler språk uttrycktes möjliga ur läromässig synvinkel. Kyrkomötet beslutade att översättningen av Kyrkohandbok för Svenska kyrkan på engelska, franska, spanska och tyska i urval får användas i Svenska kyrkan från den 1 januari 2022. Kyrkomötet beslutade även att bifalla gudstjänstutskottets förslag att motion 2021:56 om kyrkohandboken på flera språk skulle anses besvarad med vad utskottet anfört i sitt övervägande att en utredning pågår.

År 2020 behandlade kyrkomötet KsSkr 2020:6 Kyrkohandbok för Svenska kyrkan på romska. Gudstjänstutskottet menade i sitt betänkande G 2020:1 att det ligger i folkkyrkans anda att kunna fira gudstjänst på sitt eget språk och i likhet med läronämnden såg utskottet den ekumeniska potentialen i att dessa översättningar kan användas. Översättningen betonades som en del i det arbete som Svenska kyrkan utför tillsammans med flera minoritetsgrupper, vilket innebär reflektion över historien och över exkludering och inkludering i kyrka och samhälle. Kyrkomötet beslutade att översättningen av Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I till romska i urval får användas från pingstdagen 2021.

År 2019 behandlade kyrkomötet kyrkostyrelsens skrivelse 2019:8 Kyrkohandbok för Svenska kyrkan på nationella minoritetsspråk. Läronämnden (Ln 2019:5y) och gudstjänstutskottet (G 2019:8) uttryckte sin glädje över att Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I i sin helhet eller i delar finns tillgänglig på finska, nordsamiska, lulesamiska och sydsamiska samt meänkieli. Det är ett viktigt uttryck eftersom Svenska kyrkan är flerspråkig och detta möjliggör för fler att fira gudstjänst på sitt eget språk. Kyrkomötet beslutade att översättningarna får användas från pingstdagen 2020.

År 2004 behandlade kyrkomötet KsSkr 2004:4, Kyrkliga böcker på lulesamiska som här framlägger nya översättningar av Nya testamentet, Den svenska evangelieboken och en psalmbok på lulesamiska. Gudstjänstutskottet föreslog kyrkomötet att bifalla kyrkostyrelsens skrivelse vilket innebar att från 2005 kunde Svenska bibelsällskapets översättning av Nya testamentet till lulesamiska, den framlagda psalmboken på lulesamiska samt översättningen av Den svenska evangelieboken till lulesamiska användas. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Utskottets överväganden

Motion 2026:20 Kyrkohandboken på umesamiska

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2026:20.
--

Utskottet delar motionärernas uppfattning att tillgång till kyrkliga texter på sitt eget språk har en särskild betydelse för människors möjlighet att fira gudstjänst, be och ta del av kyrkans liv. Redan idag finns Herrens bön, välsignelsen och trosbekännelsen översatt till umesamiska vilka är publicerade tillsammans med ett tiotal umesamiska psalmer i den sydsamiska psalmboken Saalmegærja.

Utskottet är medvetet om att antalet personer som behärskar umesamiska är begränsat. Samtidigt menar utskottet att omfattningen av språkgruppen inte ensamt kan vara avgörande när det gäller nationella minoritetsspråk. Svenska kyrkan har genom försoningsprocessen med det samiska folket tydliggjort sitt ansvar för de övergrepp och den assimilering som bidragit till att samiska språk trängts tillbaka.

Utskottet vill särskilt lyfta erfarenheten av att ungdomar som deltagit i konfirmeringsverksamhet på samiska efterfrågat att få kyrkliga texter översatta till umesamiska. Vidare menar utskottet att i särskilt betydelsefulla livsskeden efterfrågar människor möjligheten att fira gudstjänst på sitt hjärtas språk. Dop, konfirmation, vigsel och begravning är därför särskilt angelägna delar att översätta. Även sådana moment i kyrkohandboken som är obligatoriska, och inte fakultativa, bedöms ha hög prioritet.

Utskottet vill understryka vikten av att arbetet sker i dialog med berörda samiska företrädare vilka kan bidra till att göra de avvägningar som krävs beträffande omfattning, prioriteringsordning och genomförande.

Sammantaget menar utskottet att en översättning av hela eller delar av kyrkohandboken till umesamiska skulle bidra till att stärka språket, fördjupa försoningsarbetet och ge fler möjlighet att fira gudstjänst på sitt eget språk.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att motionen bifalls.

Motion 2026:51 Kyrkohandboken på fler språk

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2026:51.

Utskottet delar motionens intention att, i luthersk tradition, möjliggöra för fler människor att fira gudstjänst på språk som de förstår och kan ta till sig. Utskottet ser ett värde i att centrala kristna texter, såsom Herrens bön, trosbekännelsen och välsignelsen, finns tillgängliga på olika språk i mötet med nyanlända kristna, konvertiter och andra grupper som redan firar gudstjänst i Svenska kyrkan.

Samtidigt konstaterar utskottet att motionens förslag skulle innebära ett mycket omfattande översättningsarbete av kyrkohandboken till flera språk, vilket skulle kräva betydande resurser på nationell nivå.

Utskottet menar att det saknas underlag för att bedöma vilka språk som bör prioriteras och vilken omfattning det material som behöver översättas har. Utskottet ser ett värde i att inventera redan befintligt översatt material, vilka språkkompetenser som finns lokalt samt hur efterfrågan av gudstjänstmaterial på olika språk ser ut. Utskottet noterar vidare att det finns en skillnad mellan de nationella minoritetsspråken, där Svenska kyrkan har särskilda åtaganden, och andra språk som talas av grupper verkamma inom Svenska kyrkan.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att motionen avslås.

Uppsala den 1 oktober 2026

På gudstjänstutskottets vägnar

Fredrik Stiernstedt, ordförande

Carl Henric Svanell, sekreterare

Beslutande: Fredrik Stiernstedt, ordförande, Anna Rapakko, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Johan Lindman, Lisa Tegby, Barbro Wiskari, Johannes Imberg, Karin Långström, Sven Milltoft, Anne Bjurström, Sofija Lazić Pedersen, Kristina Hyse, Patrik Nordgren och Erik Johansson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Henning Larsson, Sofie Halvarsson, Anna-Karin Bengtsdotter, Knapp Anna Eriksson, Catharina Carlsson, Elin Lockneus, Anna Lindgren, Leif Aruhn-Solén, Helén Lindbäck, Anna Ekström, Elisabeth Werner, Fredrik Unger och Ida Kortz.

Biskop Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Jag reserverar mig mot utskottets förslag att bifalla motion 2026:20.

Umesamiska är en ytterst liten del av det samiska språket med uppskattningsvis 100 talare. Svenska kyrkan har ett särskilt arbete för samiska språk och nämner uttryckligen att även umesamiska har en plats i kyrkans liv, men publicerar inte statistik över hur många umesamer eller umesamisktalande som är medlemmar i Svenska kyrkan.

Det framgår i dragningen av ärendet att det finns begränsningar i att säkerställa att översättningen görs rätt och riktigt.

Det finns bara ett begränsat antal personer i den samiska miljön som utför översättning vilket kan bidra till felaktigheter och begränsningar i översättning av kyrkohandboken. Detta kan bli till men för den tänkta målgruppen.

Även om motionen värmar om en minoritetsgrupp och att språket räknas av Unesco som ett kritiskt hotat språk är kostnaden för arbetet inte skälig då det inte går att styrka hur många av talarna av det umesamiska språket som är en del av Svenska kyrkan. Kostnadsaspekten skulle tas i beaktning vid handläggning av motioner och här tycker jag det är av vikt.

Patrik Nordgren

**Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2026:5**

Augsburgska bekännelsen och andra bejakade dokument

Sammanfattning

I det här betänkandet behandlas motion 2026:44, Augsburgska bekännelsen 500 år och motion 2026:55, Svenska kyrkans bejakade dokument.

I motion 2026:44 föreslås att uppmärksamma 500-årsjubileet av Augsburgska bekännelsen och i samband med det fördjupa reflektionen av vad det innebär att vara en evangelisk-luthersk kyrka i vår tid, samt om hur den reformatoriska traditionen kan bidra till Svenska kyrkans förståelse av sitt uppdrag och sin identitet 2030. I motion 2026:55 föreslås att utreda vad ”bejakade dokument” står för i kyrkoordningens första kapitel och att inför 500-årsjubileet 2030 av den Augsburgska bekännelsen ge ut en skrift till Svenska kyrkans medlemmar i vilken det berättas om vad kyrkan är idag och hur den formats till detta utifrån sitt reformatoriska arv.

Gudstjänstutskottet gläder sig över motion 2026:44 och intentionen att uppmärksamma Augsburgska bekännelsen. Jubileet kan medföra en möjlighet att ytterligare fördjupa reflektionen av vad det innebär att vara evangelisk-luthersk kyrka i vår tid. Gudstjänstutskottet föreslår därför att kyrkomötet bifaller motion 2026:44.

Dock anser inte utskottet att jubileet föranleder det som beskrivs i motion 2026:55, utan föreslår i stället att punkt 1 i motionen ska anses besvarad med vad utskottet anfört och att punkt 2 ska avslås, mot bakgrund av det material om Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som lyfts i bakgrundsbeskrivningen.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. bifalla motion 2026:44, punkt 1,
2. bifalla motion 2026:44, punkt 2,
3. motion 2026:55, punkt 1 ska anses besvarad med vad utskottet anfört,
4. avslå motion 2026:55, punkt 2.

Motionernas förslag

Motion 2026:44 av Veronica Pålsson m.fl., Augsburgska bekännelsen 500 år

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. i samband med högtidlighållandet av Augsburgska bekännelsens 500-årsjubileum initiera fördjupning och samtal om vad det innebär att vara en evangelisk-luthersk

- kyrka i vår tid, samt om hur den reformatoriska traditionen kan bidra till Svenska kyrkans förståelse av sitt uppdrag och sin identitet 2030,
2. tillvarata de resurser och kompetenser som Lutherska världsförbundet och andra lutherska systerkyrkor arbetar fram i samband med Augsburgska bekännelsens 500-årsjubileum.

Motion 2026:55 av Johan Sobelius m.fl., Svenska kyrkans bejakade dokument

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda vad ”bejakade dokument” står för i kyrkoordningens första kapitel,
2. inför 500-årsjubileet 2030 av den Augsburgska bekännelsen ge ut en skrift till Svenska kyrkans medlemmar i vilken det berättas om vad kyrkan är idag och hur den formats till detta utifrån vårt reformatoriska arv.

Bakgrund

Vid flera tillfällen har större initiativ satts för att reflektera över och fördjupa kunskapen kring Svenska kyrkans identitet som evangelisk-lutherskt samfund, med den Augsburgska bekännelsen som ett av sina centrala dokument på vilken bekännelsen är byggd. Under 1980- och 90-talen genomfördes ett stort projekt om Svenska kyrkans bekännelse, som delvis märks i de stora arbeten och forskningsinsatser som genomfördes i samband med revisionerna av kyrkans gudstjänstböcker (som 1986 års psalmbok och den svenska kyrkohandboken från samma år). Projektet utvärderades under mitten av 1990-talet och sammanfattades bland annat i boken *Vad står Svenska kyrkan för?* av Lars Eckerdal, Per-Erik Persson och Birger Gerhardsson. Projektets slutsatser låg sedan till grund för mycket av det som formulerades i samband med att den nya kyrkoordningen skulle träda i kraft i och med relationsförändringen mellan kyrka och stat.

Detta fick också effekter på vad som ansågs centrala skrifter för Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Förutom de medeltida bekännelseskriterierna infördes en formulering som möjliggör att lägga till dokument som visar att läran kan vara föränderlig och tolkas i varje ny tid.

I Centralstyrelsens skrivelse Svenska kyrkans grundläggande dokument avseende tro, bekännelse och lära (CsSkr 1992:4) behandlades frågan om vilka dokument som utgör grund för Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. I skrivelsen framhölls att bekännelsebildningen inte enbart är knuten till dokument från reformationstiden utan också innefattar en fortgående receptions- och tolkningsprocess. Centralstyrelsen beskrev att vissa dokument genom bruk i kyrkan kommit att fungera som förklaringar och kommentarer till kyrkans tro, bekännelse och lära, samtidigt som de har ställning av officiella texter.

Som de viktigaste kriterierna för att ett dokument ska kunna bidra till kyrkans självförståelse angående tro, bekännelse och lära angav Centralstyrelsen att det skulle vara teologiskt riktningsgivande för Svenska kyrkan, ange ämnesmässig fördjupning och vara sakligt förtydligande: ”Svenska kyrkans bekännelsetolkning kan och får inte avslutas. Den skall fortgå som hittills. Nya dokument kan därför i framtiden läggas till de nämnda exemplen.” (CsSkr 1992:4).

Vid 1992 års kyrkomötes behandling av centralstyrelsens skrivelse anförde andra kyrkolagsutskottet (2KL 1992:1) att syftet med skrivningen om ytterligare dokument var att ge uttryck för att bekännelsen är en levande storhet och att bekännelseutvecklingen är kontinuerlig. Utskottet ansåg att ordet ”antagen” kunde leda tanken till en formell beslutsprocess och föreslog i stället begreppet ”bejakad”. Detta kom därefter att införas i den kyrkliga regleringen.

Frågor om Svenska kyrkans evangelisk-lutherska identitet och bekännelse-skrifternas betydelse har återkommande behandlats av kyrkomötet. Tillsyns- och uppdragsutskottet redovisade i sitt betänkande TU 2015:16, Svenska kyrkans arbete med bekännelsefrågor och sin evangelisk-lutherska identitet, bland annat befintligt studie- och undervisningsmaterial med anknytning till reformationen, Martin Luther och de lutherska bekännelseskrifterna. Exempel på sådan är *Utanför paradiset: Arvsyndsläran i nutida luthersk teologi och etik* av Eva-Lotta Grantén och *Helgelsens filosofi: Om andlig träning i luthersk tradition* av Karin Johannesson. Inför reformationsåret 2017 togs en del pedagogiskt inspirationsmaterial fram för församlingarna, bland annat för att tillgängliggöra Martin Luthers skrifter och tal och för att inspirera till samtal om deras betydelse för Svenska kyrkan idag.

Övrigt studiematerial

Studie- och undervisningsmaterial om kristen tro inom Svenska kyrkan innehåller ofta beskrivningar av den evangelisk-lutherska traditionen. Inför reformationsjubileet 2017 togs också särskilda resurser fram om Martin Luther, reformationen och den lutherska traditionens betydelse för Svenska kyrkan. Material har producerats både av Svenska kyrkan och på Svenska kyrkans initiativ, liksom av andra organisationer som studieförbundet Sensus.

Ekumeniska relationer

Svenska kyrkan är medlem i Lutherska världsförbundet (LVF) och deltar även i ett antal andra internationella och ekumeniska organisationer. I kyrkostyrelsens skrivelse Kyrkan i det offentliga rummet (KsSkr 2024:6) beskrivs Svenska kyrkan som en del av såväl den världsvida kyrkan som av olika globala konfessionella och ekumeniska nätverk, som LVF, Kyrkornas världsråd, ACT-alliansen och Europeiska kyrkokonferensen.

Inom LVF pågår arbete med anledning av Augsburgska bekännelsens 500-årsjubileum år 2030, bland annat genom att förbundets generalförsamling ska hållas där 2030. Svenska kyrkan har historiskt, och fortfarande, en central roll inom LVF och är en av de största medlemskyrkorna. Svenska kyrkans representanter finns med i det arbete som påbörjats med att uppmärksamma 500-årsjubileet.

Utskottets överväganden

Motion 2026:44 Augsburgska bekännelsen 500 år

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2026:44.

Gudstjänstutskottet gläder sig över motionen och intentionen att uppmärksamma Augsburgska bekännelsen, genom att använda sig av det arbete som påbörjats inom Lutherska världsförbundet. Svenska kyrkan är en del av den lutherska kyrkofamiljen och vi kan använda varandras material. Utskottet vill lyfta värdet av att lutherska systerkyrkor, särskilt utanför Europa, också är med i det arbetet. Jubileet av Augsburgska bekännelsen innebär en möjlighet att ytterligare fördjupa reflektionen av vad det innebär att vara evangelisk-luthersk kyrka i vår tid. En sådan reflektion och ett sådant samtal pågår, inte minst när församlingar arbetar med församlingsinstruktion. Genom det motionen föreslår kan denna reflektion initieras på alla nivåer i Svenska kyrkan.

Gudstjänstutskottet föreslår därför att kyrkomötet bifaller motion 2026:44.

Motion 2026:55 Svenska kyrkans bejakade dokument

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att

1. motion 2026:55, punkt 1 ska anses besvarad med vad utskottet anfört,
2. avslå motion 2026:55, punkt 2.

Utskottet menar att första punkten i motionen ska anses vara besvarad. Motionens första punkt efterfrågar en utredning men i bakgrundsbeskrivningen förklaras vad som åsyftas med begreppet ”bejakade dokument” och utskottet anser inte att ytterligare förtydliganden är nödvändiga. I fråga om punkt 2 föreslår utskottet att avslå punkten eftersom utskottet anser att de material och skrifter som lyfts i bakgrundsbeskrivningen är tillräckliga.

Uppsala den 1 oktober 2026

På gudstjänstutskottets vägnar

Fredrik Stiernstedt, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Fredrik Stiernstedt, ordförande, Anna Rapakko, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Johan Lindman, Lisa Tegby, Barbro Wiskari, Johannes Imberg, Karin Långström, Sven Milltoft, Anne Bjurström, Sofija Lazić Pedersen, Kristina Hyse, Patrik Nordgren och Erik Johansson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Henning Larsson, Sofie Halvarsson, Anna-Karin Bengtsdotter, Knapp Anna Eriksson, Catharina Carlsson, Elin Lockneus, Anna Lindgren, Leif Aruhn-Solén, Helén Lindbäck, Anna Ekström, Elisabeth Werner, Fredrik Unger och Ida Kortz.

Biskop Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

**Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2026:6**

Nationaldagens plats i gudstjänstlivet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motionen 2026:66. Denna motion behandlar nationaldagens plats i Svenska kyrkans gudstjänstliv.

Motionären menar att det saknas en gemensam nationell tradition och tydlig vägledning för hur nationaldagen kan uppmärksammas i kyrkans gudstjänstliv. Därför föreslås att Svenska kyrkan på ett tydligare sätt lyfter fram nationaldagen som en dag för tacksamhet, förbön för Sverige och reflektion över landets historia och framtid.

Gudstjänstutskottet konstaterar att nationaldagen redan uppmärksammas genom gudstjänster i många församlingar och att det finns ett rikt material för detta i form av böner och psalmer. Nationaldagen är en nationell högtid, inte en kyrklig helgdag. Församlingarna kan själva utforma nationaldagsgudstjänster utifrån sina lokala förutsättningar.

Utskottet föreslår därför att kyrkomötet avslår motionen.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. avslå motion 2026:66, punkt 1,
2. avslå motion 2026:66, punkt 2,
3. avslå motion 2026:66, punkt 3.

Motionens förslag

Motion 2026:66 av Anna Sundberg, Nationaldagens plats i gudstjänstlivet

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda hur Sveriges nationaldag tydligare kan uppmärksammas i Svenska kyrkans gemensamma gudstjänstliv,
2. utreda möjligheten att ta fram nationella rekommendationer och liturgiskt stöd för nationaldagsgudstjänster inom Svenska kyrkan,
3. uppmuntra stift och församlingar att uppmärksamma Sveriges nationaldag genom gudstjänster och förbön för Sverige.

Bakgrund

År 2004 beslutade Sveriges riksdag att den 6 juni från och med 2005 skulle bli allmän helgdag. Bakgrunden var att dagen sedan artonhundratalet firades till minne av den 6 juni 1523 då Gustav Vasa valdes till Sveriges kung, då unionen med Danmark upphörde och Sveriges enande till en självständig stat påbörjades. 1809 års regeringsform utfärdades den 6 juni. Sedan 1916 firas den 6 juni som *Svenska flaggans dag*. Sedan 1983 är den 6 juni officiellt Sveriges nationaldag.

Runt om i Svenska kyrkans församlingar i Sverige och i utlandet firas gudstjänster, andakter och konserter under nationaldagen. År 2003 gav Verbum förlag ut *Bönboken Tradition och liv*, innehållande elva böner och en välsignelse, två förslag på bibeltexter samt fem psalmförslag för nationaldagen. I Svenska kyrkans gudstjänstbok, *En liten bönbok*, som antogs av kyrkomötet 2005, finns två böner som kan användas vid nationaldagen. I Svenska kyrkans utgåva av *Förslag till nya psalmer* (2025), finns ett psalmförslag som heter ”Gud välsigna Sverige” med text som lämpar sig för nationaldagens andakt, gudstjänst eller annat sammanhang.

Sveriges kristna råd har i samband med nationaldagen i sociala medier och på sin webbplats publicerat bön för Sverige, om ett land som präglas av tillit, fred och demokrati. På Svenska kyrkans sociala medier publiceras också böner och inlägg på nationaldagen. Dessa böner kan även användas i gudstjänster eller fungera som inspiration för egen formulerad bön.

Kyrkoordningen

I 17 kap. kyrkoordningen regleras församlingarnas gudstjänstliv. I inledningstexten står:

Gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift. Alla i församlingen är kallade att delta i gudstjänsten och komma med sina erfarenheter och livsfrågor till det gemensamma mötet med Gud. Kyrkorådet, församlingsrådet och kyrkoherden har gemensamt ansvar för gudstjänstlivets utformning och utveckling. Prästen, kyrkomusikern, kyrkvärdarna och den gudstjänstfirande församlingen gestaltar tillsammans varje enskild gudstjänst.

I 9 § fastställs ansvarsfördelningen rörande gudstjänstplan:

Kyrkoherden fastställer efter samråd med församlingens kyrkoråd eller församlingsråd, präster och kyrkomusiker en plan för församlingens gudstjänster.

Vid oenighet mellan kyrkorådet eller församlingsrådet och kyrkoherden om gudstjänstplanen får ärendet föras till domkapitlet för beslut.

Vidare finns i 28 kap. 1 § bestämmelser om kyrkoåret och vad som kännetecknar de kyrkliga helg- och högtidsdagarna:

Kyrkan har sitt eget år, kyrkoåret, och sin egen kalender, som utgör en grund för och huvudsakligen sammanfaller med den borgerliga kalendern.

I kyrkoåret, som börjar med första söndagen i advent och slutar med veckan efter domssöndagen, framställs Guds frälsningshandlingar med människan. Varje söndag och annan högtidsdag har sitt särskilda firningsämne eller tema som anges i evangelieboken och uttrycks i dess urval av bibliska texter. Kyrkans stora högtider är jul, påsk och pingst då

Kristi födelse, Kristi uppståndelse respektive Andens utgjutande firas. Högtiderna har förberedelsestider och efterfirande.

G 2026:6

Genom kyrkoåret får kyrkan och den enskilda människan möjlighet att ta del av och leva sig in i avgörande händelser i Jesu liv och hans undervisning. Genom att knytas till och klädas i olika skeenden under årets gång, kulturella seder och bruk, musik och liturgi, får budskapet en åskådlighet som gör att människan kan få uppleva hur Jesus Kristus varje kyrkoår på nytt kommer till sin kyrka och varje människas liv.

Tidigare behandling i kyrkomötet

I kyrkomötet 1999 behandlades, med anledning av CsSkr 1999:3, Kyrkoordning för Svenska kyrkan, motionen 1999:199, som föreslog att nationaldagen den 6 juni borde läggas till som en ytterligare högtidsdag i kyrkoordningens 28 kap. 1 §. Läronämnden uttalade i sitt yttrande Ln 1999:3 att kyrkoårets helgdagar bör vara kyrkliga firingsdagar, men att gudstjänst ändå kan firas andra dagar. Andra kyrkolagsutskottet var av samma mening som läronämnden (2 KL 1999:1) och kyrkomötet beslutade att avslå motionen.

År 2005 behandlades motion 2005:71 som föreslog att kyrkostyrelsen skulle utarbeta förslag till ordningar för gudstjänster på nationaldagen. Gudstjänstutskottet pekade i sitt betänkande G 2005:7 på att tillfällen som just nationaldagen ger möjligheter för variation och flexibilitet i utformning och innehåll och därför inte bör beslutas om. Kyrkomötet beslutade avslå motionen.

Kyrkomötet 2006 behandlade motion 2006:66 som föreslog att nationaldagen skulle bli en kyrklig högtidsdag och att det skulle arbetas fram lämpliga gudstjänstordningar till denna dag. Gudstjänstutskottet framhöll i G 2006:5 att *En liten bönbok* (2005) innehåller två böner som är särskilt ämnade för Sveriges nationaldag. Vidare framhöll utskottet att det är positivt när företrädare för olika religioner och trosgemenskaper inbjuds att tillsammans med Svenska kyrkans företrädare bidra till nationaldagsfirandet. Vid dessa tillfällen blir nationaldagen ett tillfälle då den religiösa mångfalden i Sverige synliggörs. Utskottet fann ingen grund för och rekommenderade inte att särskilda gudstjänstordningar för nationaldagen ska utarbetas av den nationella nivån. Kyrkomötet beslutade att avslå motionen.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2026:66.
--

Gudstjänstutskottet konstaterar att möjligheten att fira gudstjänst på nationaldagen finns och att det redan sker på många håll. Vidare framhåller utskottet att nationaldagen inte är en kyrklig helgdag, utan en nationell högtid. Församlingar kan använda det rika material som finns och forma en gudstjänst i samband med nationaldagsfirande efter de lokala förutsättningarna.

Utskottet föreslår därför att kyrkomötet avslår motionen.

Uppsala den 1 oktober 2026

På gudstjänstutskottets vägnar

Lisa Tegby, ordförande

Carl Henric Svanell, sekreterare

Beslutande: Lisa Tegby, ordförande, Fredrik Stiernstedt, Anna Rapakko, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Johan Lindman, Barbro Wiskari, Johannes Imberg, Karin Långström, Sven Milltoft, Anne Bjurström, Sofija Lazić Pedersen, Kristina Hyse, Patrik Nordgren och Erik Johansson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Henning Larsson, Sofie Halvarsson, Anna-Karin Bengtsdotter, Knapp Anna Eriksson, Catharina Carlsson, Elin Lockneus, Anna Lindgren, Leif Aruhn-Solén, Helén Lindbäck, Anna Ekström, Elisabeth Werner, Fredrik Unger och Ida Kortz.

Biskop Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

**Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2026:7**

Böneplatser längs vägar och vandringsleder

Sammanfattning

Betänkandet behandlar motion 2026:89 om böneplatser.

Motionären föreslår att Svenska kyrkan tar fram ett nationellt vägledningsmaterial för att underlätta etableringen av kristna böneplatser, såsom vägkors, bildstolpar och böneplatser längs vägar och vandringsleder. Syftet är att göra den kristna tron mer synlig i det offentliga rummet och ge människor fler möjligheter till bön och eftertanke även utanför kyrkobyggnaderna.

Gudstjänstutskottet anser att verksamheten är ett värdefullt sätt att nå människor, men att ansvaret ligger på församlingar och stift. På många platser bedrivs redan ett sådant arbete. Det är mot bakgrund av detta som utskottet föreslår att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2026:89.

Motionens förslag

**Motion 2026:89 av Daniel Engström, Böneplatser längs
vägar och vandringsleder**

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram ett underlag för stift, pastorat och församlingar som vill uppföra bönevägs kors, bildstolpar eller andra mindre kristna böneplatser. Underlaget ska innehålla förslag till en sammanhållen och igenkännbar grundgestaltning med möjlighet till anpassning efter platsens lokala förutsättningar samt beskrivningar av hur privatpersoner, föreningar och enskilda markägare, i samverkan med den lokala församlingen, kan uppföra sådana böneplatser.

Bakgrund

Sverige har ett omfattande nätverk av vandringsleder som sträcker sig över tusentals mil och finns i hela landet. Intresset för vandring och friluftsliv har ökat under de senaste åren. Naturvårdsverket ansvarar för den nationella samordningen av vandringsleder och arbetar tillsammans med olika organisationer och myndigheter för att utveckla och förvalta lederna. Lantmäteriet ansvarar för att informationen om vandringsleder i de nationella kartorna hålls aktuell. Detta sker i samarbete med bland

andra kommuner, länsstyrelser, regioner, Svenska kyrkans stift och andra ledansvariga organisationer. En vandringsled definieras av Lantmäteriet som en minst tio kilometer lång och väl markerad led för fotvandring. Genom samarbete med dem som ansvarar för lederna kan kartor och information hållas uppdaterade och korrekta.

Det finns kyrkor och kapell runt om i landet på mark som inte ägs och förvaltas av Svenska kyrkan. Församlingar kan i många fall bedriva verksamhet i dessa friluftsområden då de kan äga själva kyrkan eller kapellet eller vara inbjudna av dem som äger. I anslutning till flera kyrkobyggnader, och på kyrkogårdar på mark som ägs och förvaltas av Svenska kyrkan, finns tillgängliga och preparerade utomhusmiljöer för bön, rekreation och andlig fördjupning, exempelvis utomhuskyrka, stolpar med böner och texter samt frälsarkransvandring.

Många församlingar är drivande i lokala samarbeten kring specifikt pilgrimsleder. Pilgrimsvandringar sker inte bara av religiösa skäl, utan också för att hitta lugn, tänka över livet eller bearbeta svåra händelser. Det handlar om att gå långsamt, vara närvarande, dela med sig, leva enkelt och känna samhörighet med naturen. Pilgrimsvandringen har blivit ett sätt att hitta mening – oavsett tro. Det finns pilgrimsleder i stort sett i hela Sverige.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Kyrkomötet har tidigare behandlat frågor om den nationella nivåns stöd till vandringsverksamhet och då specifikt pilgrimsverksamhet.

År 2025 behandlade samhälls- och kulturutskottet motion 2025:79 och konstaterade i sitt betänkande SK 2025:6 att pilgrimsrörelsen är ett betydelsefullt inslag i Svenska kyrkans arbete, särskilt vad gäller människors andliga hälsa. I motionen föreslogs att kyrkostyrelsen skulle utreda hur Svenska kyrkan skulle kunna ta ett större ansvar för pilgrimsarbetet. Utskottet konstaterade att pilgrimsverksamhet redan bedrevs med god lokal och regional förankring och att tidigare motioner till kyrkomötet om nationellt stöd till pilgrimsverksamhet konsekvent har avslagits med hänvisning till att verksamheten är ett lokalt ansvar. Samhälls- och kulturutskottet menade att om frågan förs upp på den nationella nivån riskeras en styrning som inte är i linje med pilgrimsrörelsens nätverksstruktur, där lokal förankring och frivilligt engagemang är centralt. Utskottet delade uppfattningen om att samordning kan vara värdefull, men konstaterade samtidigt att det finns redan fungerande former för detta, exempelvis genom stiftens samordnare. Kyrkomötet beslutade att avslå motionen.

År 2018 behandlade kyrkomötet motion 2018:80 om att stötta Pilgrim i Sverige med en miljon kronor för att bland annat göra pilgrimsleder och pilgrimscentra digitalt sökbara. Samhälls- och kulturutskottet konstaterade i SK 2018:13 att pilgrimsverksamheten är viktig, att pilgrimsvandringar kan vara en väg in i tron men ansvaret finns lokalt och regionalt. Kyrkomötet beslutade att avslå motionen.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2026:89.

Gudstjänstutskottet menar att den verksamhet som motionen behandlar är en god möjlighet att möta nya målgrupper av människor, men konstaterar att detta inte är en fråga för den nationella nivån. Mycket arbete görs redan lokalt i församlingar och i stift, bland annat genom pilgrimsrörelsen. Mot bakgrund av detta föreslår utskottet att motionen avslås.

På gudstjänstutskottets vägnar

Lisa Tegby, ordförande

Carl Henric Svanell, sekreterare

Beslutande: Lisa Tegby, ordförande, Fredrik Stiernstedt, Anna Rapakko, Fredrik Ericsson, Hilde Klasson, Johan Lindman, Barbro Wiskari, Johannes Imberg, Karin Långström, Sven Milltoft, Anne Bjurström, Sofija Lazić Pedersen, Kristina Hyse, Patrik Nordgren och Erik Johansson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Henning Larsson, Sofie Halvarsson, Anna-Karin Bengtsdotter, Knapp Anna Eriksson, Catharina Carlsson, Elin Lockneus, Anna Lindgren, Leif Aruhn-Solén, Helén Lindbäck, Anna Ekström, Elisabeth Werner, Fredrik Unger och Ida Kortz.

Biskop Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

